

Az Arany Opus 2019 pályázat értékelése

Az idei Arany Opus Díj értékelését Mészáros Sándor, Hizsniai Zoltán és jómagam vállaltuk magunkra. Különösebben vitás kérdések nem voltak, végül kompromisszumos megoldás született.

Ami a prózát illeti: bevallom, kissé mellbe vágott a pályamunkák alacsony színvonala. Persze azért ehhez hozzá kell tenni: ugye, nem diákpályázatot kellett bírálnom, ahol a klisészerű megfogalmazás és témaválasztás, a szövegek hullámozó esztétikai színvonala, illetve a reflektálatlanság még elnézhető, ha egy szöveg felmutat erényeket is, és reményteljes, jobbára fiatal alkotókról van szó. De egy „mainstream” irodalmi díj odaítélésénél mégiscsak az igényesség magasabb fokára számít az ember. Nem mintha a *Viktória történe* jelige alatt olvasható szöveg nem lenne például jó felépítésű, szépen haladva a megoldás felé, de az epizodikus építkező történetben számos kidolgozatlanság, közhelyszerű eszmefuttatás található, amit – a másik oldalon – az írás jól működő képesége sem tudott ellensúlyozni (egy jó szerkesztés ez esetben javallható). S nem mintha a *Populáris polgárpukkasztás* nyelve ne lenne egyedi, de végső soron a történet nem jut túl a pszichiáter-páciens Romana regényújságból is visszaköszönő kapcsolatán.

Egyszóval: prózaszerzőnek a zsűri nem tudta odaítélni az Opus-díjat.

A lírai alkotások színvonala sem volt sokkal jobb, bár itt az a két pályázat húzta fel azt a bizonyos átlagot, melyeknek díjat is javasoltunk.

A *Francia pezsgő* modern szemléletű, palimpszesztekből felépülő hosszúvers. A posztmodern szövegalkotás a szubjektum szétírását és újraalkotását szorgalmazza. De hommage is egyben, hiszen jubiláló szerzők – Tóth–Bettes–Hizsniai – költészetéből veszi a muníciót, az alcím szerinti motívumokat. A vers beszélője belehelyezkedik az említett életművek identitáskonstrukcióiba: Tóth Lászlótól például sikeresen adoptálja „a szöveg generája az ént” koncepciót, a személytelenebb bettesi költészetet meg éppenséggel személyesebbre hangszereli, a Hizsniaihoz köthető rész pedig Tsúszónál ér véget. Az így megképződő megszólalás sokszínű és vibráló.

Az *Opus* jelige alatt olvasható kisciklus tapasztalt szerzőre utal. Az emlékezés és erre az emlékezésre való állandó reflexió az, ami érdekessé teszi e korpuszt. Banális tapasztalatok impresszionisztikus lejegyzéséről van szó, ami ugyanakkor figyelemre méltó metaforikával valósul meg. Így a megidézett alakok (pl. az anya) emlékére nem az olcsó szentimentalizmus, hanem inkább a groteszk irányából nyílik belátás. Miközben végig megőrződik a lejegyzettek személyes tétje.

Bettes István (1954)

Soóky László (1952–2020)

Barak László (1953)